

เอกสารแนบ

ผลงานที่แสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมาย ประสิทธิภาพสำเร็จตามภารกิจ แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและเป็นแบบอย่างได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569

ผลงานชิ้นที่ 5 กลุ่มอำนวยการ

ชื่อผลงาน การพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรด้วยเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานสู่ความเป็นเลิศ

หลักการและเหตุผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีภารกิจหลักในการบริหารและส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยมุ่งพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานศึกษา บุคลากร ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ตลอดจนผลการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) พบประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา ได้แก่ การบูรณาการระหว่างกลุ่มงาน การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ การใช้เทคโนโลยีและฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ การจัดการองค์ความรู้ การสร้างนวัตกรรม และการลดความซ้ำซ้อนในกระบวนการทำงาน เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเต็มศักยภาพ

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จึงได้นำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) และแนวคิดการพัฒนาระบบราชการ 4.0 มาใช้เป็นกรอบในการปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรในทุกมิติ ผ่านวงจรการบริหารคุณภาพ (PDCA) ครอบคลุมทั้งด้านการนำองค์กร การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การมุ่งเน้นผู้รับบริการ การบริหารข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาบุคลากร และการปรับปรุงกระบวนการทำงาน ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวส่งผลให้เกิดการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อน บุคลากรมีส่วนร่วม และสามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง (High Performance Organization) ที่พร้อมเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และเป็นแบบอย่างในการยกระดับคุณภาพการบริหารงานสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ให้เป็นไปตามเกณฑ์ PMQA มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
2. เพื่อยกระดับและเชื่อมโยงกระบวนการงานของทุกกลุ่มงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดของหน่วยงาน
3. เพื่อพัฒนาระบบการวางแผน การติดตาม และการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานในการปรับปรุงงาน
4. เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับนโยบายของ สพฐ. นโยบายรัฐบาลดิจิทัล และแนวทางการพัฒนาระบบราชการ 4.0
5. เพื่อพัฒนาองค์กรสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง (High Performance Organization) ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 100% ได้รับการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำหลักการ PMQA ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง
2. กระบวนการหลักของสำนักงาน ร้อยละ 100 ได้รับการทบทวน วิเคราะห์ และปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดขั้นตอนการให้บริการ
3. ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของสำนักงานฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 บรรลุผลสำเร็จตามค่าเป้าหมายที่กำหนด
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีผลการประเมินตามเกณฑ์ PMQA และผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผ่านเกณฑ์ตามที่ สพฐ. กำหนด

เชิงคุณภาพ

1. องค์กรมีระบบบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ PMQA มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ
2. บุคลากรเกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นคุณภาพ มีการทำงานเป็นทีม ร่วมใจสร้างนวัตกรรม และมุ่งพัฒนาศักยภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง
3. ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นจากการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และตอบสนองความต้องการได้อย่างเหมาะสม
4. องค์กรมีความพร้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลง ขับเคลื่อนภารกิจของ สพฐ. ได้อย่างบรรลุผลสัมฤทธิ์ และมุ่งสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืน

วิธีการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ได้ประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ร่วมกับหลักเกณฑ์ PMQA เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. Plan (P) : การวางแผน

- 1.1 ศึกษานโยบาย สพฐ. กระทรวงศึกษาธิการ และเกณฑ์ PMQA อย่างละเอียด
- 1.2 วิเคราะห์บริบทองค์กร (SWOT Analysis) รวมถึงนำผลการประเมิน PMQA, ITA และข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการมาสะท้อนประเด็นที่ต้องพัฒนา
- 1.3 แต่งตั้งคณะทำงาน PMQA จำแนกตามหมวดงาน และถ่ายทอดตัวชี้วัดเป้าหมายสู่ทุกกลุ่มงานให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน
- 1.4 ถ่ายทอดตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงานสู่ทุกกลุ่มงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

2. Do (D) : การดำเนินงาน

- 2.1 ขับเคลื่อนงานตามแผนพัฒนาคุณภาพองค์กรในทุกหมวดหมู่ของเกณฑ์ PMQA
- 2.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรผ่านกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรม และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing)
- 2.3 จัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งระบบติดตามผลการดำเนินงานเพื่อใช้สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร

3. Check (C) : การติดตามและประเมินผล

- 3.1 ประเมินผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ PMQA ทั้งในระดับภาพรวมสำนักงานและระดับกลุ่มงาน

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์จากผลการประเมิน ITA ผลสำรวจความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.3 สรุปจุดเด่นและประเด็นที่ควรพัฒนาเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหาร

4. Act (A) : การปรับปรุงและพัฒนา

4.1 นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนงาน กระบวนการทำงาน และระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.2 ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับนโยบายราชการ 4.0 และแนวทางของ สพฐ.

4.3 ติดตามผลการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความยั่งยืนและยกระดับองค์กรสู่สมรรถนะสูง

ผลที่เกิดจากกระบวนการดำเนินงาน

การดำเนินงานตามวงจร PDCA ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีระบบการบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐาน เกิดการบูรณาการการทำงานของทุกกลุ่มงาน กระบวนการทำงานมีความคล่องตัว ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนการตัดสินใจ ผู้รับบริการได้รับบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น และเกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามภารกิจ และสามารถเป็นแบบอย่างด้านการบริหารจัดการองค์กรให้แก่หน่วยงานอื่นได้

รูปแบบ/เทคนิค ที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ได้บูรณาการเกณฑ์ PMQA ร่วมกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ การบริหารด้วยข้อมูล และการมีส่วนร่วม จนเกิดเป็นโมเดลความสำเร็จ "PICHIT 2 PMQA Excellence Model" ซึ่งขับเคลื่อนภายใต้กรอบ SMART 4.0 Model (ส่งผลให้ได้รับคะแนนประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 สูงถึง 4.77490 อยู่ในระดับ "มุ่งสู่ระบบราชการ 4.0") มีองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้าน ดังนี้:

S : Strategy Alignment (การขับเคลื่อนด้วยยุทธศาสตร์)

การกำหนดทิศทางองค์กรที่เชื่อมโยงและตอบสนองต่อนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ, สพฐ. และยุทธศาสตร์พื้นที่ พร้อมทั้งถ่ายทอดตัวชี้วัด (KPIs) และเป้าหมายสู่การปฏิบัติของทุกกลุ่มงานอย่างชัดเจน

M : Management by Data (การบริหารด้วยข้อมูล)

การใช้การใช้ข้อมูลสารสนเทศและสถิติผลการดำเนินงานจริงเป็นฐานในการวางแผน การติดตาม และการตัดสินใจของผู้บริหาร พร้อมพัฒนาฐานข้อมูลและ Dashboard เพื่อรายงานผลแบบต่อเนื่อง

A : Active Participation (การมีส่วนร่วม)

ส่งเสริมให้ผู้บริหาร บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในทุกลำดับขั้นตอน (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมิน) จัดตั้งทีมงาน PMQA ประจำทุกกลุ่มงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

R : Result-Oriented (การมุ่งผลสัมฤทธิ์)

การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการกำกับติดตามงานอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะกลับมาปรับปรุงกระบวนการตามวงจร PDCA

T : Technology & Innovation (การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม)

นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาปรับใช้ในระบบบริหารและการบริการ เช่น ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office), ระบบ E-Service, การประชุมออนไลน์ และระบบติดตามงาน เพื่อลดขั้นตอน เพิ่มความรวดเร็ว และสนับสนุนการทำงานได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)

C : Continuous Improvement (การพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่ระบบราชการ 4.0)

มุ่งมั่นพัฒนาองค์กรตามหลัก PMQA 4.0 โดยเน้นย้ำการเป็นองค์กรดิจิทัล องค์กรแห่งนวัตกรรม และองค์กรที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีการทบทวนผลสัมฤทธิ์และปรับปรุงระบบการทำงานทุกปีงบประมาณ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ผู้บริหารให้ความสำคัญและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง (Leadership)
2. บุคลากรทุกกลุ่มงานมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร
3. มีการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลจริง (Data-Driven Organization)
4. ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนการบริหารและการให้บริการ
5. มีการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA
6. สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นคุณภาพ นวัตกรรม และผลสัมฤทธิ์

ผลสำเร็จ

เชิงปริมาณ

1. บุคลากรได้รับการพัฒนา 100% บุคลากรของสำนักงานทุกคนได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ มีความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานตามเกณฑ์ PMQA
2. ปรับปรุงกระบวนการงานหลัก 100% กระบวนการหลักของทุกกลุ่มงานได้รับการทบทวน วิเคราะห์ และปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความคล่องตัว ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน และบริการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
3. ตัวชี้วัดบรรลุเป้าหมาย $\geq 90\%$ ตัวชี้วัดความสำเร็จตามแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานฯ สามารถดำเนินงานได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 90
4. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ $\geq 90\%$ ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานและการให้บริการของสำนักงานฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90
5. คะแนนประเมินระดับสูง (4.77490 คะแนน) สำนักงานฯ ได้รับผลการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0) คะแนนสูงถึง 4.77490 ซึ่งจัดอยู่ในระดับ "มุ่งสู่ระบบราชการ 4.0" สะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐที่ยกระดับขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

เชิงคุณภาพ

1. องค์กรมีระบบการบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น
การนำเกณฑ์ PMQA มาใช้เป็นแกนหลัก ทำให้ระบบการวางแผน การกำหนดตัวชี้วัด การกำกับติดตาม และการประเมินผล มีทิศทางที่ชัดเจนและเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ใหญ่ขององค์กร ส่งผลให้ภาพรวมการดำเนินงานของทุกกลุ่มงานมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันอย่างมีเอกภาพ
2. บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานตามหลัก PMQA
บุคลากรในทุกกลุ่มงานมีความตระหนักและเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีทักษะการทำงานเชิงรุก และการบริหารคุณภาพ มีการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการข้ามกลุ่มงาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นคุณภาพ คุณธรรม ความโปร่งใส และยึดผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก
3. กระบวนการทำงานมีความยืดหยุ่น คล่องตัว และโปร่งใส
มีการตัดลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนและไร้ประสิทธิภาพ นำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเข้ามาทดแทนในกระบวนการรับ-ส่งหนังสือและการให้บริการ (e-Office, E-Service) ช่วยให้การดำเนินงานมีความถูกต้อง รวดเร็ว ตรวจสอบสถานะการดำเนินงานได้ และสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ
4. ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการโดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Data-Driven Management)
ผู้บริหารและคณะทำงานสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศและรายงานผลผ่านระบบข้อมูลที่ทันสมัย ทำให้เห็นภาพรวมของการปฏิบัติงาน ตัวชี้วัด และปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ช่วยให้การวางแผน การกำกับติดตาม ตลอดจนการตัดสินใจสั่งการแก้ไขปัญหาของผู้บริหารเป็นไปอย่างแม่นยำ รวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์

5. องค์กรมีความพร้อมในการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0

ผลลัพธ์คะแนนประเมิน PMQA 4.0 ที่โดดเด่น ยืนยันถึงศักยภาพของสำนักงานฯ ในการปรับตัวเป็นองค์กรดิจิทัล เป็นองค์กรที่สร้างสรรค์นวัตกรรม และเน้นการให้บริการโดยยึดประชาชนหรือผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง พร้อมขับเคลื่อนภารกิจตามนโยบายของ สพฐ. และกระทรวงศึกษาธิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. เกิดแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และสามารถขยายผลได้

สำนักงานฯ สามารถพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการองค์กรที่เป็นระบบ มีเอกสารและผลลัพธ์เชิงประจักษ์ชัดเจน จนกลายเป็น "แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)" ที่มีความพร้อมในการถ่ายทอดองค์ความรู้ และขยายผลการดำเนินงานไปยังสถานศึกษาในสังกัดรวมถึงหน่วยงานภายนอก เพื่อยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการภาครัฐร่วมกันอย่างยั่งยืน

การเผยแพร่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ได้ดำเนินการเผยแพร่ผลสำเร็จและโมเดลการบริหารจัดการ "PICHIT 2 PMQA Excellence Model" เพื่อเป็นประโยชน์และสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนี้

1. เผยแพร่ภายในสำนักงาน เพื่อถ่ายทอดนโยบาย แนวทาง และผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ PMQA
2. เผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และช่องทางประชาสัมพันธ์
3. เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
4. จัดทำหนังสือเวียนแจ้งประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ ทราบ

